

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Boran Berčić	
Naziv predmeta	TEMELJNI PROBLEMI METAFIZIKE	
Studijski program	Preddiplomski studij Fizika	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15 + 0 + 15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Pružiti studentu sistematski uvid u rasprave oko nekih temeljnih metafizičkih problema. Upoznati studenta s osnovnim pozicijama koji se javljaju u raspravama, najpoznatijim rješenjima i teorijama, te problemima na koje nailaze ta rješenja. Upoznati studenta s relevantnom suvremenom literaturom. Osposobiti studenta za samostalni daljnji rad na problemu i literaturi.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Kolegij je prvenstveno u korelaciji s kolegijem Metafizika te s drugim kolegijima poput Paradoksi, Sloboda volje, Filozofija znanosti, Filozofija uma, Epistemologija. Budući da se u kolegiju predviđa i samostalan rad studenata na tekstovima, kolegij je prvenstveno namijenjen studentima viših godina studija filozofije koji su već odslušali i položili kolegij Metafizika.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da student razvije sposobnost samostalnog čitanja osnovne metafizičke literature i da pri tome razvije sposobnost prepoznavanja temeljnih metafizičkih problema. Razvijanje kompetencije prepoznavanja implikacija koje pojedina pozicija u raspravi ima po pitanju ostalih područja filozofije i ostalih metafizičkih problema.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Priroda metafizike - Što je metafizika?; metafizika kao teorija kategorija; ontologija i ontološke kategorije; upoznavanje s literaturom.
2. Identitet i promjena - Identitet kroz vrijeme i promjena kompozicije; kvalitativna promjena i doktrina vremenskih dijelova; promjena i prostorno-vremenska podudarnost
3. Nužnost, esencija i mogući svjetovi – Nužnost i identitet; esencijalizam; jezik mogućih svjetova; modalna logika i mogući svjetovi, realizam/antirealizam u pogledu mogućih svjetova.
4. Uzrokovanje i kondicionali - kontrafaktički kondicionali; uzroci i uvjeti; Hume i uzrokovanje; kontrafaktički kondicionali i događajno uzrokovanje.
5. Djelatnici, radnje i događaji – događajno uzrokovanje i djelatnikovo uzrokovanje; radnje i događaji; realizam/antirealizam događaja; događaji, stvari i prostor-vrijeme; ontologija događaja i ontologija stvari; ontologija događaja i suvremena fizika;
6. Prostor i vrijeme – apsolutizam i relacionizam (relativizam); dimenzionalnost i struktura prostora; prazan i ispunjen prostor; inkongruentni dijelovi i priroda prostora; paradoksi kretanja i mogućnost promjene; vrijeme i realizma/antirealizam; A i B serija vremena; McTaggartov antirealistički argument; uzrokovanje i usmjerenost vremena.
7. Univerzalije i partikularije – realizam i nominalizam u pogledu univerzalija i partikularija; teorija tropa; apstraktno i konkretno; matematičke istine i matematički objekti; ontološki status skupova.
8. Konkretna partikularije - teorije snopa i supstrata; status supstancije; identitet nerazlučivih; Aristotel i supstancija.

9. Propozicije – tradicionalne teorije propozicija; nominalizam propozicija; činjenice, stanja stvari i događaji.

10. Izazov antirealizma – realizam ili antirealizam?; Dummetov antirealizam; Putnamov antirealizam

1.5. Vrste izvođenja nastave

- ☐ predavanja
☒ seminari i radionice
☐ vježbe
☐ e-učenje
☐ terenska nastava
☐ praktična nastava
☐ praktikumska nastava

- ☐ samostalni zadaci
☐ multimedija i mreža
☐ laboratorijski rad
☐ projektna nastava
☐ mentorski rad
☐ konzultativna nastava
☐ ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Student je dužan redovito pohađati nastavu, izraditi seminarski rad kojega će izložiti usmeno na seminaru i/ili u pismenom obliku predati nastavniku i položiti ispit (usmeno i/ili putem kolokvija).

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	0.2	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	0.8	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	2.0	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Ocjenjivanje

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici). Izrada i izlaganje seminarskog rada vrednuje se sa 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

E. J. Lowe: *A Survey of Metaphysics*, Oxford University Press, 2002.

Michael J. Loux: *Metaphysics – A Contemporary Introduction*, Routledge, 2006.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Michael J. Loux: *Metaphysics: Contemporary Readings*, Routledge, 2001.

Michael J. Loux, Dean W. Zimmerman: *The Oxford Handbook of Metaphysics*, Oxford University Press, 2003.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
E. J. Lowe: <i>A Survey of Metaphysics</i> , Oxford University Press, 2002.	1	10
Michael J. Loux: <i>Metaphysics – A Contemporary Introduction</i> , Routledge, 2006.	1	10

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Kvaliteta i uspješnost kolegija ispituje se anonimnom anketom među polaznicima kolegija.

¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.